

Jaarverslag 2025

Jaarplan 2026

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website : delfland.knnv.nl
Bluesky: KNNV Natuurlijk Delfland
Youtube: natuurlijk delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging (KNNV)

Inhoud

1. Verslag natuurstudie en vooruitblik.....	3
2. Verslag natuureducatie en vooruitblik.....	5
3. Verslag natuurbescherming en vooruitblik.....	6
4. Verslag organisatie en vooruitblik.....	8
5. Financieel verslag 2025.....	9

Copyright: Natuurlijk Delfland, 2026

Referentie: Jaarverslag 2025 en jaarplan 2026, Natuurlijk Delfland, 2026

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1. Verslag natuurstudie en vooruitblik

Meten is weten; of in ieder geval het begin daarvan. Zonder waarnemingen valt er over de natuur niets te zeggen. Let wel op dat er een verschil is tussen data en informatie oftewel tussen een verzameling waarnemingen en ecologische kennis. Vaak vergt het veel werk om van waarnemingen tot echte kennis te komen.

Een onderdeel van het Jaarthema is het vragen om waarnemingen aan mensen die daar waarschijnlijk nog nooit aan hebben gedacht. Er is informatie gegeven over de soorten, zie [de link](#), en de aangeleverde waarnemingen hebben een plaats gekregen in de Nieuwsbrief.

Aan het bevorderen van de kennis van reguliere waarnemers is de nodige aandacht besteed, zie hiervoor onder het kopje natuureducatie. In onze contacten met onze opdrachtgevers kwam naar voren dat langjarige relaties voor hen van belang zijn. Aan onze kant is de kennis en kunde voor vegetatieopnames en verwerken in beheer adviezen en dergelijk maar bij een persoon aanwezig. De poging om daar in 2025 met een cursus verandering in te brengen, is mislukt.

Het mooiste is wanneer waarnemingen kunnen worden gebruikt om een ecologisch probleem op te lossen. Het blijkt dat in de praktijk elk probleem om zijn eigen doelgerichte waarnemingen vraagt. De kans dat een waarneming uit het verleden in een actueel probleem kan worden ingezet is praktisch nul. Dit geeft een dilemma met het gebruik van [Waarneming.nl](#). Aan de ene kant is het heel laagdrempelig voor de waarnemers, geeft veel informatie over soorten en er zijn ook gegevens verzamelende organisaties die blij zijn met waarnemingen daarin. Maar de helft van het totaal aan waarnemingen zijn vogelwaarnemingen en Sovon wil die niet hebben! Die wil tuinvogeltellingen of wintertellingen of tellingen volgens de BMP-methode. Dus aan de ene kant maken we mensen blij omdat ze hun drang om hun waarnemingen te delen, kunnen uitleven. Aan de andere kant zou je het waarnemen effectiever kunnen maken door meer naar de potentiële ontvangers van de waarnemingen te kijken.

Niets is zo erg als waarnemingen, al of niet in een rapport, in een la verdwijnen. We leveren daarom volgens het protocol van Floron (planten), Ravon (vissen) en de Zoogdierenvereniging waarnemingen aan. Dan weten we zeker dat we er iemand blij mee maken. Om het waarnemen door het grote publiek doelgerichter te maken hebben we de Tuinvogel- en Wintertelling van Sovon en Eindejaars Plantenjacht via de Nieuwsbrief in de publiciteit gebracht.

De gemeenten Westland en Vlaardingen en het Hoogheemraadschap van Delfland hebben ons gevraagd om een monitor in te richten. Dat houdt in het opstellen van waarnemingsprotocollen, waarnemen in het veld en het verwerken van waarnemingen tot informatie. Voor de resultaten zie [Poelzone](#), [poel Vlaardingen](#) en [Delflandsedijk](#). Voor inventarisaties op eigen initiatief zie: [Gierzwaluwen Westland](#), [weidevogelkerngebied Commandeerpolder](#), [vlinders](#) en [schepnetvissen](#).

Een belangrijk onderwerp is tegenwoordig de biodiversiteit. Jammer genoeg is het heel lastig om daar grip op te krijgen. Dit jaar hebben we ervaring opgedaan met quickscans van het [Chardonpark](#) en het [Bomansplantsoen](#). Het is gebleken dat vragers van een quickscan heel blij zijn met de scan. Hiermee kunnen zijn een eerste waarde van het gebied aantonen. Het probleem is dat je na de quickscan soortenlijsten hebt, maar daarna niet weet of de biodiversiteit nu goed of slecht is. Voor de monitor van de Delflandsedijk is de Shannon-Wiener Biodiversiteitsindex gebruikt en die geeft de verschillen tussen de verschillende delen van de dijk in verschillende jaren goed weer in een getal. Men is bezig voor Nederland een referentie op te zetten, de Basis Kwaliteit Natuur (BKN), [link](#). In 2025 hebben we voor de monitor van de secundaire dijken van het hoogheemraadschap verschillende methoden voor de bepaling van de kwaliteit van de natuur naast elkaar gezet. Dat riep veel vragen op, [link](#). Met een consortium van Eneco en het Energie Collectief Waterweg (ECW) hopen we ervaring op te gaan doen met een Engelse methode.

De manier waarop dit beleid concreet vorm krijgt in de vaste activiteiten en projecten in 2026 valt te lezen in Nieuwsbrief, Veldbericht, website, Bluesky en LinkedIn

Impressies

Poel Vlaardingen

Een nieuwe poel in Vlaardingen is voor de gemeente een jaar lang onderzocht op natuurwaarden en vergeleken met twee oude poelen daar vlak bij. Aan de onderzoeken deden mee de teams vissen, insecten, waterbeestjes en planten. De kwaliteiten en de biodiversiteit zijn vastgesteld voor 2024 en 2025 en we gaan kijken wat 2026 ons gaat brengen.

Bestuderen van waterbeestjes

Secundaire dijken

Voor het Hoogheemraadschap van Delfland is een monitor van de secundaire dijken uitgevoerd. Tot nu toe is die door professionals uitgevoerd en we hebben gekeken in hoeverre ook natuurverenigingen met minder ervaren mensen zo'n monitor zouden kunnen uitvoeren. De kwaliteit van de grasmatten is vastgesteld, de biodiversiteit is gemeten en er is een beheeradvies gegeven.

Slapersdijk bij Monster

2. Verslag natuureducatie en vooruitblik

Grote publiek

Wij vinden natuur belangrijk en onbekend maakt onbemind. Daarom doen we veel aan natuureducatie in ruime zin. Van heel laagdrempelig mensen bewust maken dat natuur een onderwerp is tot meer doelgerichte activiteiten. De vaste publicaties in lokale tijdschriften zijn voorbeelden van agenderingsactiviteiten, zodat mensen hun aandacht op het groen richten. Met het jaarthema [Volop leven na de dood](#) en het project Groene Strand probeerden we mensen heel laagdrempelig over de streep te trekken. In het kader van [Westlandse bomen zijn goud waard](#) zijn een aantal bomen van de maand verkozen en lezingen gehouden. Daarnaast zijn er nog een aantal activiteiten zoals het Natuurcafé, wandelingen, fietstochten, open themadagen in het Melarium en lezingen en excursies. Er was een cursus flora voor beginners met een introductie van de landschappen van Delfland. De geplande cursus Natuur Totaal is niet doorgegaan door gebrek aan belangstelling.

Voor mensen die al belangstelling hebben zijn er de lezingen in cyclus met IVN Delft en Vogelwacht Delft eo. en de wekelijkse Nieuwsbrief en sinds kort Bluesky en LinkedIn.

Voor 2026 is het jaarthema Oevers. Het boek Landschappen van Delfland wordt gepubliceerd.

Intern

Om natuurstudie en -bescherming goed te doen, moet de kennis en kunde op peil blijven. Gegevens verzamelende organisaties als Floron, Ravon, Zoogdiervereniging, Sovon, Mycologische vereniging en Waarneming.nl geven informatie via websites, publicaties en symposia en excursies. Diverse leden doen aan die activiteiten mee en de bemoeienis van Natuurlijk Delfland ligt in het doorgeven van activiteiten van die externe instanties naar de leden. De publicaties worden verzameld in een leesmap en rondgestuurd voor bestudering. Voor natuurbescherming zijn naast de leesmap alleen de bijeenkomsten van de Groene Motor voor weidevogelbeschermers van belang. Team Paddenstoelen heeft een Zwamdag georganiseerd en er is jaarlijks een cursus fruitboom snoeien.

regenworm 	spechten
januari - maart	april – juni
pissebedden 	elfenbankje
juli – september	oktober – december

Jaarthema Leven na de dood; soorten van het seizoen

3. Verslag natuurbescherming en vooruitblik

De vereniging is overal in het werkgebied bezig met werken in het groen en acties. De activiteiten bij jou in de buurt zijn [hier](#) te vinden op de website in de agenda.

“Handen uit de mouwen”

Er zijn 67 Natuurlijk Delfland teams werkzaam in de natuur. Meer dan 300 natuurliefhebbers zetten padden over tijdens de paddentrek [padden overzetten](#) en op de Zandmotor bij Monster beschermt een team strandbroeders, zoals de bontplekplevier.

Vele, vaak héle oude, geriefhoutbosjes, een rietput en een eendenkooi worden onderhouden. Er worden wilgen geknot, berenklauwen gestoken, schapenweiden beheerd, (heem)tuinen ingericht speciaal voor in het wild levende dieren en er worden vele boomgaarden bijgehouden. In totaal waren het meer dan 250 natuurwerkdagen.

Alle werkzaamheden zijn erop gericht dat de natuur in ons werkgebied zo goed mogelijk behouden blijft en er liefst zelfs op vooruit gaat door de gebieden aantrekkelijker te maken voor inheemse planten en dieren.

Afschermen plek voor bontbekplevieren om te broeden op het Groene Strand bij Monster

Afgelopen jaar is gesproken over de Omgevingswet en wat we moeten doen om de daarin beschreven regels voor soortbescherming te volgen. We spreken anderen aan op een correcte uitvoering en dat moeten we zelf dan natuurlijk ook doen.

Op verzoek van Natuurlijk Delfland heeft de gemeente Delft bijna 200 stuks uittreeladders gemonteerd in trottoirkolken. Dit zijn kolken op bebouwde locaties waar padden, kikkers en salamanders over de weg worden gezet. Meerdere gemeentes gaan dit goede voorbeeld volgen.

Uittreeladder voor padden in kolken op de Amazoneweg in Delft

In Westland zijn in het voorjaar van 2025 270 stuks nest-/ leefkasten opgehangen voor [dakbroeders](#) (gierzwaluwen en huismussen) en vleermuizen. Daarnaast zijn er 130 faunatrappen aan hoge beschoeiingen opgehangen.

In 2025 is Natuurlijk Delfland weer beter op de kaart gezet doordat we vertegenwoordigd zijn in overleggen van instanties die beslissingen nemen over zaken die te maken hebben met natuur. Bijvoorbeeld:

- Gemeentes: we praten mee in Overleg Natuurorganisaties Westland, Platform Groen Rijswijk en Platform Groen Delft en de Overleg Natuurorganisaties Midden Delfland
- Met de TU Delft om hun terrein natuurlijker in te richten
- het Hoogheemraadschap van Delfland met een commissielid fractie Natuur om daarmee te helpen aan het proces naar schoon oppervlaktewater in 2027.
- De watercoalitie Delfland: samen met o.a. Natuurmonumenten, ZH landschap en de Natuur en Milieufederatie werken we aan versnelling van de te halen Kader Richtlijn Water-doelen.
- De Alliantie Vlietzoom is pas gestart. Dit gaat z'n stempel drukken op de plannen voor de landgoederenzone en NNN-gebieden langs de Vliet.
- Verschillende bewonersverenigingen, zodat we meepraten over de groene inrichting van wijken. Een goed voorbeeld daarvan is Tanthof in Delft, waar we met de BHTD het Abtwoudsepark biodiverser maken. Hiervoor is gezamenlijk een project opgezet.
- We praten mee in diverse overleggen met natuur -en terrein beherende organisaties

En dát gaan we voortzetten in 2026

- Het beïnvloeden van partijen dus die besluiten nemen waar natuur een rol in speelt.
- We gaan meedenken, kennis delen en adviseren aan de vóórkant, als de plannen nog gemaakt moeten worden. Dit heeft de voorkeur boven protesteren achteraf. Het ultieme doel is om voor elkaar te krijgen dat bij alles wat we doen de natuur er op vóóruit moet gaan in plaats van achteruit.... dat dát normaal wordt... het uitgangspunt.... de basis.
- We zoeken ook extra de samenwerking op met andere organisaties. Bijvoorbeeld met buurtorganisaties. Met onze kennis van de natuur kunnen we rapporten en adviezen opstellen die van groot belang kunnen zijn als natuur in gevaar dreigt te komen. Een voorbeeld hiervan is de QuickScan.

Meer in het algemeen heeft onze vereniging een groot aantal activiteiten in de natuur. Het is goed voor onze werkwijze aan te sluiten bij wat de professionele bedrijven en instellingen daarbij als verplichtingen hebben. Te denken valt aan de werkomstandigheden (arbo) en de vereisten ten aanzien van de omgevingswet, de onderdelen die over natuurbescherming gaan. We zijn daar al mee begonnen, maar onze expertise en invulling van de regels moet nog verbeteren.

De pagina op de website over dit onderwerp zullen we uitbreiden met alle relevante informatie, ook over de omgevingswet. <https://natuurlijkdelvland.knnv.nl/kennisbank/werken-in-de-natuur>

“Acties”

We proberen in zijn algemeenheid te voorkomen dat we rechtszaken moeten voeren, maar soms ontkom je er niet aan. Voor de acties in Watergat Westland en Pasgeld Rijswijk is samenwerking gezocht met bewonersverenigingen en is er geld opgehaald om de rechtszaken te kunnen financieren. Voor de actie Watergat is advocaat Wösten, gespecialiseerd in de stikstofmaterie, aangetrokken om ons te helpen. Zowel bij Watergat als Pasgeld hebben we, na de eerste uitspraken van de rechters, ervoor gekozen samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten en projectontwikkelaars aan te gaan met afspraken over biodiversiteit, natuurvriendelijke bouwen en ecologische zones en -verbindingen.

Als voorbeeld dat het ook zonder rechtszaken kan, kunnen de werkzaamheden aan WarmtelinQ worden genoemd. Vooraf is afgesproken met Gasunie dat 1% van de aanneemsom gereserveerd wordt voor groene investeringen langs het tracé. Tussen Delft en Schiedam is bij de afwerking langs het Slinkslootpad hardhouten beschoeiing aangebracht. Dat was niet afgesproken. Daartegen hebben wij geprotesteerd. In overleg zijn langs het Veenweidepad natuurvriendelijke oevers aangelegd ten bate van Noordse woelmuis en waterspitsmuis; dit in samenwerking met Staatsbosbeheer.

Te beschermen landschap bij Pasgeld

4. Verslag organisatie en vooruitblik

De vereniging is gegroeid naar meer dan 565 leden en vijf bestuursleden. Gelukkig hebben we in het verleden er steeds voor gezorgd dat we organisatorisch meegroeiden met het ledenaantal en de diversiteit aan activiteiten. We verwijzen naar al onze informatiebronnen voor de details van afgelopen jaar: Nieuwsbrieven, Veldbericht en website. Hier geven we in een A4-tje de essentie.

Natuurlijk Delfland kent drie doelstellingen: natuurstudie, -educatie en -bescherming, waarbij we die laatste voor onszelf hebben opgesplitst in “handen uit de mouwen” en “(juridische) actie”. We hebben daarvoor drie secretarissen die het werk aan de doelstellingen bewaken en vormgeven. Het spreekt vanzelf dat we op de website en in dit jaarverslag ook die indeling hanteren. Dat wil niet zeggen dat projecten, cursussen of teams zich strikt aan deze indeling houden. Het is ook duidelijk dat goede natuurstudie educatie vergt en verantwoorde natuurbescherming studie.

Natuurlijk Delfland is een zeer complexe organisatie. Aan de ene kant zijn er per jaar de vaste terugkerende activiteiten, zoals het innen van de lidmaatschapsgelden, vaste werkzaamheden voor terrein behorende organisaties, bestuursvergaderingen en public relations. Aan de andere kant zijn er kortlopende activiteiten als projecten, cursussen en acties. Het eerste valt te plannen en te budgetteren en het tweede niet. De organisatie en de boekhouding rondom de vaste en projectmatige activiteiten is compleet anders en van elkaar gescheiden.

De penningmeester heeft veel werk gestoken in het aanpassen van de financiële administratie aan de eisen van de Belastingdienst en de presentatie van de cijfers. We hebben onze jaarlijkse activiteiten en projecten verdeeld in die betaald worden uit de lidmaatschapsgelden en die betaald worden uit facturen. Het softwarepakket voor de boekhouding is aangepast om dit alles mogelijk te maken.

Werkgroepen zoals bedoeld in de statuten van de landelijke KNNV kent Natuurlijk Delfland niet. Wij hebben een nieuwe zeer succesvolle formule om activiteiten op te delen en te organiseren: de teams. Er zijn er inmiddels 100 die zich bezighouden met onderhoud aan gebieden (met 54 stuks de meeste), studie van soortgroepen (13), gebieden (12) en organiseren (8). De teams zijn zelfsturend. Alle teams hebben een coördinator die contact houdt met één van de bestuursleden.

Om de organisatie in goede banen te leiden hebben we een organisatiehandboek. De belangrijkste onderdelen staan op de website, zie de [link](#). Naast de statuten en Huishoudelijk Reglement staan daar ook meer in detail onze gedachten over hoe we onze doelstellingen en de organisatie willen vormgeven. Elk jaar vragen we de leden om een van de gedachten te evalueren. Dit jaar zijn dat er twee, omdat we vorig jaar er tijdens de vergadering niet aan toe zijn gekomen. Het Huishoudelijk Reglement komt expliciet aan de orde als er iets gewijzigd is, maar zeker als de Gedachten over Organisatie aan de beurt is.

Dit jaar zoeken we verder naar een nieuwe voorzitter en een secretaris natuurbescherming en natuurontwikkeling.

Het ledenaantal en onze teams willen we gestaag blijven laten groeien. Ook jongere mensen willen we graag als lid verwelkomen. Hier zal meer aandacht aan worden besteed.

De administratieve last van het bestuur wordt zo groot dat we betaalde ondersteuning hebben ingehuurd. Daartoe is € 4.000 gereserveerd op de begroting.

5. Financieel verslag 2025

Opvallende financiële ontwikkelingen in 2025

In 2025 zijn er enkele opvallende trends zichtbaar binnen de financiële resultaten van de vereniging. Allereerst valt op dat de externe projecten steeds vaker een financiële omvang kennen van boven de € 30.000. Dit wijst erop dat de projecten groter en complexer worden dan in voorgaande jaren.

Daarnaast nemen de jaarlijkse activiteiten in omvang toe. Dit betekent dat er meer middelen en inzet nodig zijn om deze activiteiten te organiseren en uit te voeren.

Door deze groei in zowel de omvang van de projecten als de activiteiten is ook het aantal financiële mutaties met 20% gestegen. Dit vraagt om een zorgvuldige en nauwkeurige financiële administratie, aangezien er meer transacties verwerkt moeten worden.

Tot slot is het van belang te vermelden dat de penningmeester in 2025 slachtoffer is geworden van een nep-opdracht. Dit onderstreept het belang van alertheid en controle binnen de financiële processen.

Het resultaat van projecten en cursussen wordt verwerkt in de balans onder 'Te verdelen resultaat'. Dit houdt in dat deze opbrengsten nog verdeeld moeten worden over de organisatorische delen Staande Organisatie en Projecten/ Cursussen. Het voorstel is om het resultaat gelijkelijk te verdelen.

Balans

	2024		2025		Toel .
NAAM REKENING	DEBET	KREDIT	DEBET	KREDIT	1)
Triodos Rekening courant	19.175		3.972		
ASN Spaarrekening	57.805		96.629		
Debiteuren	37.402		3.018		
Toegezegde Opdr en Subs	35.597		38.855		2)
Toekenning Projecten en Cursussen	3.025		12.700		3)
Nog te ontvangen	2.400		16.403		4)
Winkelinventaris	2.782		2.298		
Investeringsfonds	510				5)
Voorschotten		38.622		51.555	
Vooruit ontvangen projectkosten		16.675		30.000	
Nog te betalen		1.735			
Omzetbelasting		10.504		333	6)
Lustrumfonds		2.000			
Fonds Projecten en Cursussen		34.441		37.940	
Eigen Vermogen Organisatie		34.802		44.793	
Te verdelen resultaat		13.996		4.812	7)
Reservering Onderhoud Chilipad 10 jaar		5.920		4.440	
Totalen	158.696	158.696	173.874	173.874	

Toelichting Balans

1	Op de Balans worden de bezittingen bij DEBET aangeven en de schulden bij CREDIT op een bepaalde datum. Meestal op de laatste datum van het jaar.
2	Goedgekeurde extern gefinancierde projecten.
3	Goedgekeurde intern gefinancierde projecten.
4	Deze ontvangsten hebben betrekkingen op 2025 maar zijn in januari 2026 ontvangen.
5	Investeringsfonds is opgeheven omdat de aankopen als kosten worden verwerkt.
6	Balansrekening voor de afhandeling van de Omzetbelasting.
7	Voorstel is "Te verdelen resultaat" toe te kennen voor 50% aan "Fonds Projecten en Cursussen" en 50% aan "Eigen Vermogen Organisatie". Het bestuur beraadt zich om "Fonds Projecten en Cursussen" en "Eigen Vermogen Organisatie" samen te voegen zodat er een gezamenlijke reservering ontstaat.

Winst en Verliesrekening

	2024		2025		Toel.
NAAM REKENING	DEBET	KREDIT	DEBET	KREDIT	1)
INKOMSTEN					
Contributie		16.381		18.969	
Rente		782		1.167	
Verkopen winkel		459		380	
Omzet Jaarlijkse activiteiten		29.155			
Omzet Natuurstudie				3.350,00	
Omzet Natuureducatie				3.775	
Omzet Natuurbecherming				18.605,00	
Project Groene Strand 2024		7.050			
Project Westlandse Bomen				16.403	
Project Dakbroeders en Vleermuizen				46.129	
Project Tuin voor de dieren		3.000			
Project Abtswoudsepark biodivers				10.000	
Project Project inventarisatie dijken				4.800	
Project Geef ze een trap				6.370	
Actie Pasgeld	261			385	
Cursus Wilde planten				485	
Resultaat Projecten en Cursussen		6.295			2)
Inkomsten 2025				130.817	
UITGAVEN					
Contributie Afdracht	12.349		13.622		
Sponsor/Donatie		440	16		3)
Organisatiekosten	3.463		3.270		4)
Organisatie Projecten			452		4)
Veldbericht Nieuwsbrief	611		663		
Gezelligheid	1.236				
Melarium	1.672		123		
Reservering Lustrum	500				
Natuurstudie	5.687		1.055		

	2024		2025		Toel.
NAAM REKENING	DEBET	KREDIT	DEBET	KREDIT	1)
Natuureducatie	769		979		
Natuurbescherming	14.708		10.843		
Lustrum 40 jaar			1.869		5)
Reservering Investerings	400				
Public Relations	2.837		5.028		
Op- en afwaarderingen	331		484		6)
Onvoorziene Kosten Inkomsten			1.676		7)
Winkel	313		205		
Project Schoner Water	1.628				
Project Groene Strand 2024	1.567		4.399		
Project Westlandse Bomen	524		18.381		
Project Dakbroeders en Vleermuizen	81		35.212		
Project Delflandsedijk	46				
Project Tuin voor de dieren	152		1.368		
Project Abtswoudsepark biodivers			9.458		
Project Groene strand Zandmotor			1.186		
Project Inv. van binnenlandse dijken			35		
Project Jaartthema 2025					
VolopLevenNaDeD			1.853		
Project Joristuin			19		
Project Geef ze een trap			7.092		
Project Jaarthema 2026 Oevers			184		
Actie Watergat v/w	431		5.511		
Crsus Natuurlijklijk Totaal 2025			266		
Cursus Voor- en nalopen nestlocaties			757		
Uitgaven 2025			126.005		
Resultaat:	13.996		4.812		
Totaal:	63.562	63.562	130.817	130.817	

Toelichting Winst en Verliesrekening

1	Met een winst- en verliesrekening wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel resultaat in een bepaalde periode hebt gemaakt of geleden. In de kolom DEBET staan de kosten en de kolom Credit staan de opbrengsten.
2	Resultaat van projecten en cursussen wordt verwerkt in de balans onder 'Te verdelen resultaat'.
3	De opbrengst van de ontvangen donaties waren € 1984,50. Het bestuur heeft een donatie van € 2000 gedaan aan Wildomvang, die door financiële problemen dreigde haar activiteiten te moeten stoppen.
4	De organisatie kosten zijn gesplitst in een grootboekrekening voor de vereniging (4200) en een grootboekrekening (4210) voor de projecten i.v.m. verwerking Inkomstenbelasting.
5	De kosten van het 40e jarige lustrum waren € 3.869 waarvan € 2.000 in eerdere jaren was gereserveerd.
6	Betreft de afwaardering van goederen van de winkel.
7	De penningmeester is slachtoffer geworden van een nep-opdracht. Er zijn maatregelen genomen om dit te voorkomen.

Begroting 2026

	Real.	Real.	Begr	Real.	Begr	Toel.
JAAR >>	2023	2024	2025	2025	2026	
INKOMSTEN						
Contributie	15.106	16.381	17.000	18.969	20.500	
Donaties	396	440	250	-16	250	
Rente	353	782	750	1.167	1.000	
Winkel	190	459	400	380	400	
Tentoonstellingen	150	0	0	0	0	
Natuurbescherming/studie/educatie	13.994	29.155	20.000	25.730	25.000	
Uit Lustrumfonds			2.500	0	0	
Uit Eigen Vermogen Organisatie			1.975	0	0	
Subtotaal Organisatie	30.189	47.217	44.900	46.230	47.150	
Uit Fonds Projecten en Cursussen	5.200	3.222	4.500	0	9.500	1)
Resultaat Projecten en Cursussen	8.422	6.295	0	0	0	
Projecten (extern)	0	0	0	84.587	52.000	
Subtotaal Projecten en Cursussen	13.622	9.517	4.500	84.587	61.500	
Totaal Vereniging	43.811	56.734	49.400	130.817	108.650	

	Real.	Real.	Begr	Real.	Begr	Toel.
JAAR >>	2023	2024	2025	2025	2026	
UITGAVEN						
Contributie Afdracht	10.743	12.349	13.000	13.622	14.500	
Organisatiekosten	2.918	3.463	4.200	3.722	4.000	
Veldbericht	437	611	700	663	1.200	
Melarium	114	1.672	1.000	123	1.000	
Natuurstudie	800	5.687	1.000	1.055	1.200	
Natuureducatie	408	769	1.000	979	1.200	
Natuurbescherming		14.708	12.000	10.843	12.000	
Gezelligheid	0	1.236	1.000	0	1.000	
Lustrum	0	0	2.500	1.869	0	
Public Relations	3.178	2.837	3.500	5.028	5.000	
Reservering Investerings	400	400	0	0	0	
Reservering Lustrum	500	500	500	0	750	
Op- en afwaarderingen	1.800	313	500	484	500	
Administratieve ondersteuning			4.000	0	4.000	2)
Onvoorziene Kosten	-860		0	1.666	500	
Saldo	9.752	2.673	0	6.176	300	
Subtotaal Organisatie	30.189	47.217	44.900	46.229	47.150	
Projecten (extern)				77.150	35.000	
Projecten (intern)				450	2.000	
Cursussen /Acties				8.122	3.000	
Winkel				205	250	
Toekenning Projecten en Cursussen	2.700	3.025	2.000	0	9.500	1)
Jaarthema	2.500	1.629	2.500	0	6.850	
Saldo	8.422	4.864	0	-1.339	4.900	
Subtotaal Projecten en Cursussen	13.622	9.517	4.500	84.587	61.500	
Totaal Vereniging	43.811	55.106	49.400	130.816	108.650	

Toelichting Begroting 2026

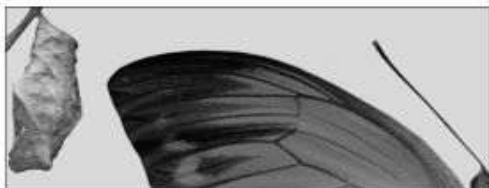
1) Project Flora van Delfland: Het project wordt gefinancierd uit "Fonds Projecten en Cursussen"

2) Professionele administratieve ondersteuning voor het bestuur.

Deze uitgave bevat het jaarverslag van 2025 en het jaarplan 2026.
Deze zijn gegroepeerd rond onze doelen en organisatie. Ook bevat het een overzicht van de financiën.

Natuurlijk Delfland staat voor samenleven met de natuur. Volg de link om te weten of het lidmaatschap ook iets voor jou is. [Klik hier](#)

Bij ons kun je
je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet. Of haar bestudeert en beschermt. Natuurlijk Delfland maakt je wegwijzer in de natuur.

Natuurlijk
Delfland

delfland.knnv.nl